

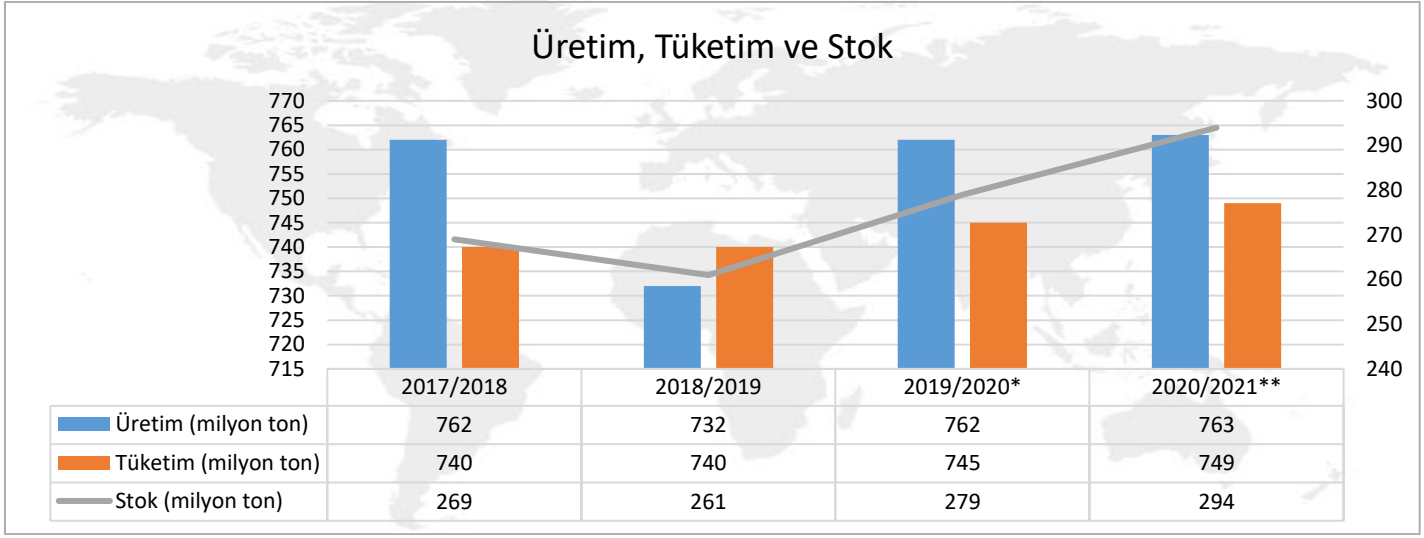

ÜRÜN MASALARI BUĞDAY BÜLTENİ

SAYI: 10

EYLÜL 2020

DÜNYADA BUĞDAY

Kaynak: IGC, *Tahmin, **Projeksiyon

COVID-19 nedeniyle lojistik alanında yaşanan zorluklara rağmen dünya gıda sistemi bu zorluklara direnç göstermiş, gıda temininde yaşanan bu endişe gıda krizine dönüşmemiştir.

Avustralya, Rusya, Arjantin, Kanada ve diğer ülkelerdeki artışların Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki düşük üretimi telafi edeceği değerlendirilmektedir.

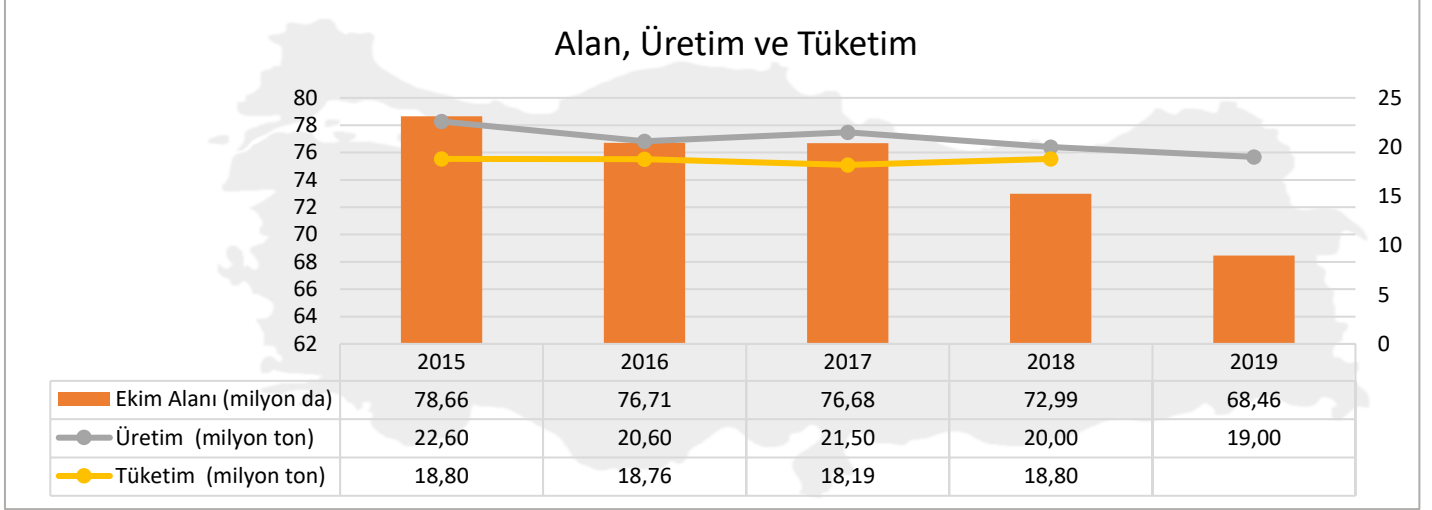
Rusya buğday rekoltesinin 80 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Geçen yıl 34 milyon ton ihracat yapan Rusya'nın bu yıl yaklaşık 36 milyon ton ihracat yapması beklenmektedir.

Ukrayna'da ise ürünlerdeki olumlu gelişim ve iklimin uygun seyretmesiyle birlikte rekoltenin 27 milyon ton civarında olacağı öngörülmektedir. Geçen yıl 21 milyon ton ihracat yapan Ukrayna'nın bu yıl yaklaşık 18 milyon ton ihracat yapması öngörülmektedir.

Uluslararası Hububat Konseyi (IGC); 2020/2021 sezonu buğday tahminini Temmuz ayına göre 1 milyon ton artırarak **763 milyon ton**, buğday tüketimini ise 1 milyon ton azaltarak **749 milyon ton** olarak revize etmiştir.

Kaynak: IGC, USDA

TÜRKİYE'DE BUĞDAY

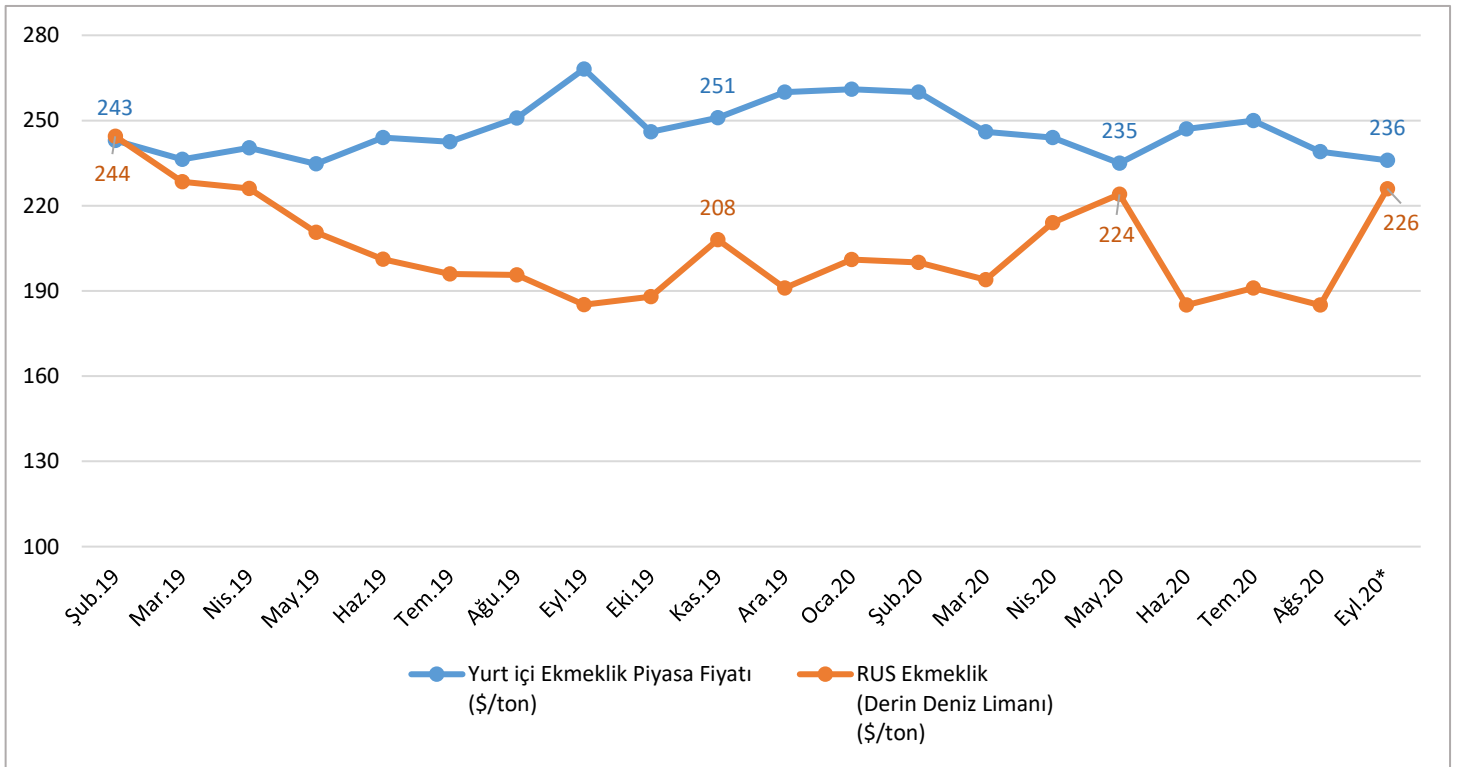

Kaynak: TÜİK

2019 yılı buğday ekilişi 68,5 milyon dekar, toplam üretim 19 milyon tondur. 57,5 milyon dekar alanda 15,85 milyon ton ekmeklik buğday, 11 milyon dekar alanda da 3,15 milyon ton makarnalık buğday üretilmiştir. 2018/2019 pazarlama yılı toplam buğday tüketimi 18,8 milyon ton olup buğday yeterliliği ise %100,5'dir.

2020 yılı TÜİK I. tahmininde buğday üretiminin 2019 sezonuna göre **%7,9'luk artışla 20,5 milyon ton olacağı öngörülmektedir.**

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

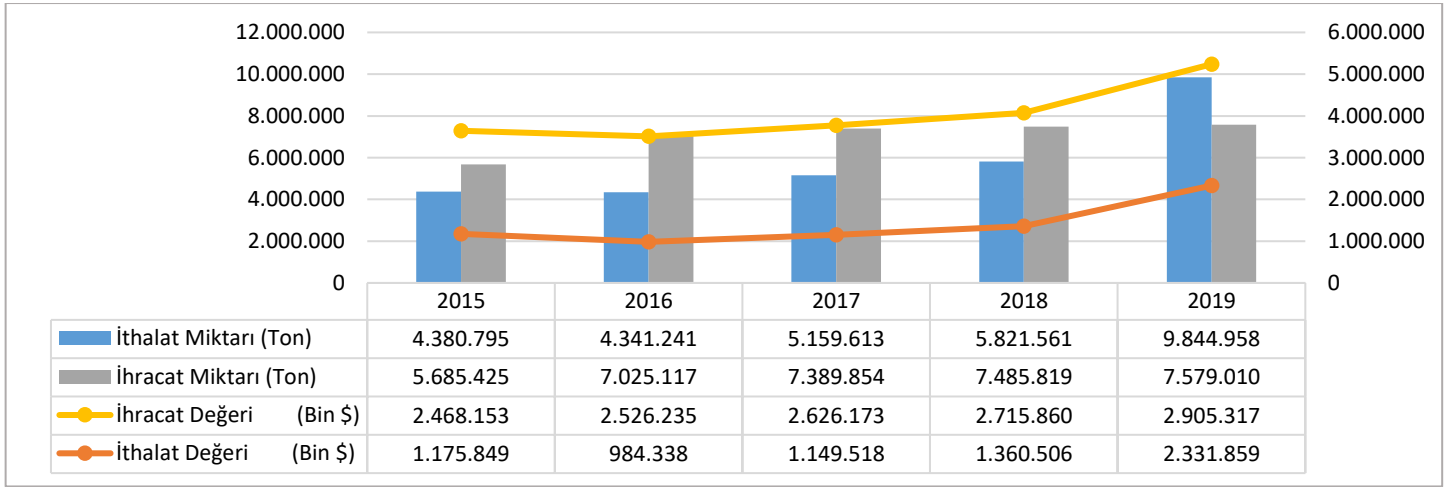

Kaynak: TMO, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır. *15.09.2020 tarihli fiyat alınmıştır.

15.09.2020 tarihinde yurt içi ekmeklik buğday piyasa fiyatı 1.766 TL/ton (236 \$/ton) olup Rus ekmeklik buğday fiyatı ise 226 \$/ton'dan işlem görmektedir.

15.09.2020 tarihi itibariyle Polatlı Ticaret Borsası'nda ekmeklik buğday ortalama fiyatı 1.939 TL/ton (259 \$/ton) olup Konya Ticaret Borsası'nda ise 1.902 TL/ton'dur. (254 \$/ton) Ayrıca aynı tarihte makarnalık buğday piyasa fiyatı 1.969 TL/ton'dur. (263 \$/ton) Konya Ticaret Borsası'nda ise 2.041 TL/ton'dan (273 \$/ton) işlem görmektedir. (Kaynak: TMO Günlük Piyasa ve Borsa Fiyatları Bülteni)

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, Buğday ve Mamul Madde Karşılığı

TÜRKİYE MAMUL MADDE İHRACAT RAKAMLARI

Yıllar	Un (ton)	Makarna (ton)	Bulgur (ton)	İrmik (ton)	Bisküvi (ton)	Toplam		
						(ton)	Değer (bin \$)	Buğday Karşılığı (ton)
2016	3.532.690	831.139	276.439	39.621	407.956	5.087.846	2.514.796	6.998.614
2017	3.489.624	1.055.256	257.298	59.659	442.632	5.304.469	2.611.344	7.347.840
2018	3.308.362	1.206.750	262.094	80.152	467.961	5.325.320	2.691.954	7.416.177
2019	3.262.133	1.272.881	262.615	81.461	520.667	5.399.757	2.877.584	7.511.956
2020*	1.647.026	839.459	163.038	52.818	294.291	2.996.632	1.652.535	4.210.279

Kaynak: TMO, *2020 Ocak-Temmuz

Ülkemiz buğday dış ticaretinde 2019 yılında 9,8 milyon ton buğdayı 2,3 milyar \$ karşılığında ithal etmiş olup buna karşılık 7,5 milyon buğday karşılığı buğday mamulleri (un, makarna, bulgur, irmik ve bisküvi) ihracatı gerçekleştirerek 2,9 milyar \$'lık ihracat geliri elde edilerek net 600 milyon dolar dış ticaret fazlası elde edilmiştir.

2020 yılı ilk 7 ayında 5 milyon ton buğdayı 1,3 milyar \$ karşılığında ithal etmiş olup buna karşılık 4,2 milyon ton buğday karşılığı mamul madde ihracatı gerçekleştirilmiş ve 1,7 milyar \$'lık ihracat geliri elde edilerek net 400 milyon dolar dış ticaret fazlası elde edilmiştir.

DEĞERLENDİRME

- Ülke genelinde buğday hasatları tamamlanmıştır.
- Hasat süresince piyasa dışı aktörler yanında gerek TMO'nun gerekse Türk Şeker'in alım yapması piyasa fiyatlarının TMO müdahale alım fiyatlarının üzerinde seyretmesini sağlamıştır.
- Fiyatların üretici beklentisini karşılamış olması nedeniyle bu durumun 2021 yılı buğday ekim alanlarına olumlu olarak yansıtacağı öngörülmektedir.
- TMO tarafından Ekim ayı satış fiyatları ekmeklik buğday 1.775 TL/ton, makarnalık buğday 1.950 TL/ton ve arpa 1.350 TL/ton olarak açıklanmıştır.
- Her geçen gün artan lisanslı depo kapasitesi, Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) sisteminin yaygınlaşması buğday üreticileri için önem arz etmektedir.

- TMO'nun ilan ettiği alım fiyatları, alımı yapılacak ürünlerin piyasasında bir alt eşik oluşturmakta, üreticilerimizin gelirleri için minimum seviyeyi garanti etmektedir.
- Bakanlığımız gübre desteğini %100 artırarak, dekar başına 4 liradan 8 liraya çıkarmıştır.
- Prim desteği buğdayda kg başına %100 artırarak, 5 kuruştan 10 kuruşa çıkarılmıştır.
- Sağlanan destekler ve üreticilerimizin emeğiyle toplam buğday üretimi %8 oranında artarak 20,5 milyon tona yükselmiştir.
- TMO, 4 Mayıs'ta buğday alım fiyatlarını geçen yıla göre ekmeklik buğdayda % 22, makarnalık buğdayda %24 gibi enflasyonun üzerinde bir oranda artışla açıklayarak üreticimizin yanında olduğunu göstermiştir.
- Dünya genelinde devam etmekte olan COVID-19 salgını nedeniyle geçtiğimiz dönemde ülkemizde temel gıda ürünü taleplerinde yoğun bir artış yaşanmış olup bu durum TMO stoklarına olan talebi arttırmıştır.
- TMO bu süreçte iç alımla oluşturduğu stoklarını sezon içerisinde dış alımla da takviye ederek piyasalara ürün arzını kesintisiz sürdürmüştür. Gıda tedarik zinciri aksamadan devam etmektedir.
- Salgının önümüzdeki dönemde de süreceğinin beklenmesi nedeniyle önemli hububat ihracatçısı ülkelerin ihracat kısıtlamasına gidebileceklerine dair beyanatları veya salgın nedeniyle tedarik zincirinde bazı gecikmeler yaşanabilmesi ihtimali ve bu durumun piyasalar üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceğine dair beklentiler bulunmaktadır.
- Bu doğrultuda TMO piyasa düzenleme görevi kapsamında spekülasyon kaynaklı yaşanabilecek fiyat artışlarının gıda enflasyonunu tetikleyici etkilerini önlemek, sezon içerisinde sektörün ham madde taleplerini karşılamak ve yurt içi alımlarla belirli bir seviyeye ulaşan buğday ve arpa stoklarını ithalat yoluyla takviye ederek önümüzdeki dönemde dünya genelinde yaşanabilecek bir sıkıntı halinde hazırlıklı olmak amacıyla ülkemiz hububat hasadı tamamlandıktan sonra ithalat ihalelerine çıkmaktadır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr